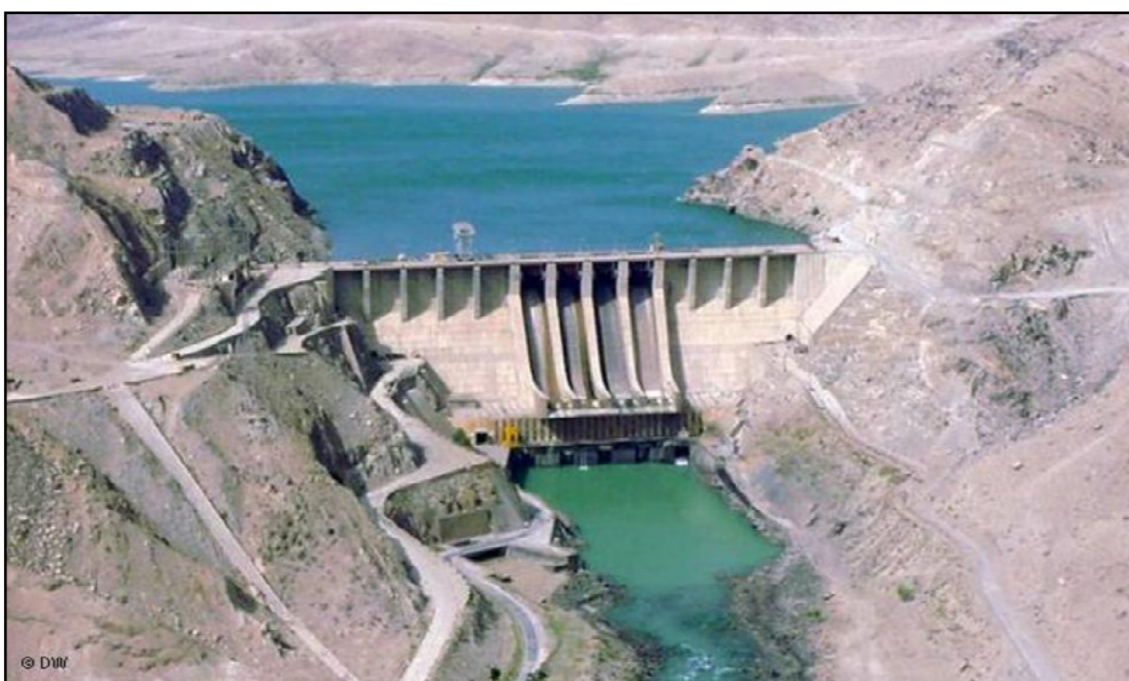

بند دوستی افغان و هند و چالش تضاد منافع دولت‌های منطقه

عبدالرحمن فهیمی

کشور دیندار کرد، خامنه ای هرچه عاجل، خواستار حل مشکل آب بین دو کشور شد. و از سوی دیگر، علاوه بر مشکلات سیاسی و سرزمینی که با پاکستان داریم از رقابت ها میان هند - پاکستان و هند - چین به شدت متأثر شده ایم و خواهیم شد. بنابراین، ساخت بند سلما در هرات باعث می گردد که زین پس آب کمتری به ایران بریزد. از این رهگذر، در طول پانزده سال گزارش های تأیید نشده وجود داشت که گزارش این کشور در پی برهم زدن ساخت این بند بوده و نمسی خواهد که به پایان برسد. پس اکنون که کار نهایی شده است، با این که منافع ایران در ناامنی و بی ثباتی کشور نیست و بر اساس نظر تحلیل گران استراتژیک، از افغانستان امن و ثباتی سود می برد و رویکردهای کنونی اش نیز نشان می دهد که در راستای تقویت دولت و تقریب مذاهب اسلامی است، اما، به هر صورت بر روابط و همکاری های اش

و کشاورزان به مشکل بزرگ شان چون نبود آب رسیدگی صورت می گیرد. گرچند در دنیای سیاست اخلاقیات جایی ندارد و سیاست مداران و کارگزاران دولت ها فارغ از این امر مهم عمل می کنند، اما بازم دل انسان افغانستانی تاب نمی آورد و آرزوی می شد. ولی موانع امنیتی که در این زمینه وجود داشت؛ کشورهای همسایه در این مورد متهم می شدند، به عنوان مانع عمل می کرد. به هر حال، کار ساخت این بند اکنون تمام شده و قرار است امروز توسط رئیس جمهور کشور، اشرف غنی و نریندرا مودی نخست وزیر هند به بهره برداری سپرده شود.

ساخت بند سلما مهمترین و بزرگترین پروژه اقتصادی و زیربنایی است که در طول پانزده سال ساخته شده و گام مهم در این عرصه، پنداشته می شود. این کشور ساختمان مدرن و مجللی برای پارلمان کشور هم ساخته است که چندی پیش توسط آقایان غنی و مودی افتتاح شد و اکنون نمایندگان مجلس جلسات شان را در آن جا برگزار می کنند. بند سلما یکی از پروژه های اقتصادی دیگری است که توسط هند ساخته می شود. از این رهگذر، خانه های هراتی ها روشن می شود، صنایع کوچک و بزرگ تقویت شده و رشد می کند

با کشور تأثیر خواهد گذاشت. در حال که ما در میان رقابت ها و خصومت های پاکستان و هند می سوزیم و در این میدان پاکستان بیشتر نقش تخریبی را بازی می کند و از حضور حتی اقتصادی هند در کشور نگران و به شدت منتقد است، بند سلما نگرانی های اش را شدیدتر و بیشتر خواهد کرد. هند محبوب بود و با ساخت ساختمان مدرن و مجلل شورای ملی، ساخت سرک دلارام - زرنج و اکنون بند سلما محبوب تر شده است. جایگاه سیاسی شایسته در میان مردم کشور کسب کرده و به نیکی و خوش نامی یاد می شود. اما این امر برای پاکستان به هیچ وجه قابل پذیرش نیست.

و در حال که دولت پس از سال ها ازدهای خفته شرق - چین - را به ایفای نقش سیاسی و امنیتی در منطقه و کشور قانع کرده است و انتظار دارد این کشور با وارد کردن فشار بر پاکستان نقش مثبت در تأمین امنیت و ثبات سیاسی کشور بازی کند، حضور فعال اقتصادی هند می تواند این روند را متاثر کند. چین و هند علاوه بر مشکلات و اختلاف های زمینی که دارند، به دو رقیب قدرتمند اقتصادی در منطقه نیز تبدیل شده اند.

به هر صورت این نوشته در پی سباه نمایی نیست. نمی خواهد این گونه وانمود کند که دولت بایستی دست رد به کمک ها، همکاری ها و نقش فعال اقتصادی هند زند، اما، نگران حساسیت پاکستان و چین است. از این نظر، ماموریت و مسؤولیت جدی و مهم دستگا دیپلماسی، دیپلمات ها و حتی مدیران سطح عالی حکومت؛ رئیس جمهور، معاونان، رئیس اجرایی و معاونان است که حساسیت زدایی نمایند. بایستی بین منافع هند، چین و پاکستان به گونه جمع کرد و نگذاشت منافع متضاد، نقش مثبت یکی در نقش منفی و تخریبی دومی و سومی را نقش مثبت داشته باشد. تا به حال متأسفانه چنین شده است؛ اولی می سازد اما دومی تخریب می کند. به هر صورت می دانم امر دشوار و سخت است و دولت تا هنوز موفق نشده است.

سرمقاله

بند سلما، رؤیایی که به واقعیت پیوست

حفیظ الله زکی

یکی از کارهای اساسی که در افغانستان کمتر به آن توجه صورت گرفته است. نسبی سازی زیربنای اقتصادی است. بارها حکومت افغانستان نسبت به بی توجهی به انجام پروژه های بزرگ ملی مورد انتقاد کارشناسان و تحلیلگران قرار گرفته است. میلیاردها دالر از سوی جامعه جهانی به افغانستان رفع نیازمندی شده، اما بیشترین این کمک ها به امورات روزمره و به منظور رفع نیازمندی های شهروندان به مصرف رسید. البته در کشورهایی پس از جنگ معمول است که به نیازهای اولیه مردم اهمیت داده می شود؛ اما در افغانستان تمام امورات تحت تأثیر جنگ قرار گرفت و اغلب کمک ها در راستای امنیت و جلب رضایت مخالفان مسلح به مصرف رسید.

در این میان مسأله اساسی و مهمی که به فراموشی سپرده شد، توجه به پروژه های کلان، هزینه بر؛ اما سود آور برای افغانستان بود. بند سلما یکی از بزرگترین برنامه های زیربنایی در افغانستان است که خوشبختانه با کمک کشور هند روی دست گرفته شد و با وجود فرازها و فرودهای زیاد، امروز با حضور سمران دو کشور افغانستان و هند به بهره برداری سپرده می شود. این سد در ۱۷۰ کیلومتری شمال شرق هرات و در مسیر دریای هریود در ولسوالی چشت احداث گردیده است. ذخیره اصلی بند با ۲۰ کیلومتر طول و ۳ کیلومتر عرض، ظرفیت ۶۴۰ میلیون متر معکب آب را دارد. بند سلما علاوه بر تأمین آب مورد نیاز برای بیشتر از ۷۵ هزار هکتار زمین کشاورزی، ظرفیت تولید سالانه ۴۲ مگاوات برق را نیز دارا می باشد.

بند سلما بزرگترین پروژه کشور هندوستان برای بازسازی افغانستان هست که با ارزش ۳۰۰ میلیون دلار احداث شده است. احداث این بند در زمان دولت محمد داوود خان در سال ۱۹۷۶ به کمک هند آغاز شد و نزدیک به بیست و پنج فیصد کار آن تکمیل شده بود؛ اما روند ساخت آن به دلیل جنگ ها و درگیری های داخلی متوقف شد. در سال ۲۰۰۴ با ذکر موضوع ساخت بند سلما مورد بحث قرار گرفت و بالاخره حکومت تصمیم گرفت که کار بند سلما را به عنوان نخستین برنامه سازندگی خود آغاز نماید. دولت هندوستان یکبار دیگر تعهد کرد که این بند را بازسازی کند و در سال ۲۰۰۶ رسماً کار این پروژه را شروع کرد. اگر چه کار این پروژه باید تا سال ۲۰۰۹ تکمیل می شد ولی نظر به مشکلات امنیتی و لوچستکی افتتاح آن تا حالا به تعویق افتاد. به خاطر همین مشکلات هزینه های ساخت بند افزایش یافت. اما کشور هند تمام هزینه های احتمالی اضافی را نیز تعهد کرد. عزم کشور هند به تعهد همه هزینه ها، رؤیای بهره برداری از این سد بزرگ را به واقعیت نزدیکتر کرد.

کار ساخت این سد اگرچه با مشکلات امنیتی زیادی مواجه شد، اما تکمیل آن پس از چندین سال تأخیر، تحول بزرگی را در اقتصاد ولایت هرات به وجود می آورد. برخی از کارشناسان البته نگران مسایل حاشیه ای طرح های بزرگ آبی هستند که این گونه مسایل به هر حال نباید عزم حکومت را نسبت به انجام این گونه پروژه ها سست کند. اگر افغانستان به دلیل حاکمیت نظام ای ظالم، فاسد و بی کفایت نتوانسته است از منابع سرشار آبی اش استفاده کند و این آب ها در طول سال ها رایگان به کشورهای همسایه سرازیر شده و آب آشامیدنی و زراعتی آنها را تأمین کرده است، به این معنا نیست که دیگر تا ابد حق نداشته باشد که از آب های خود بهره ببرد. افغانستان در چوکات حقوق بین الملل حق دارد تا از تمامی ظرفیت ها و داشته های ملی اش در راستای توسعه اقتصادی کشور نفع ببرد و هیچ کشوری حق انتقاد، مداخله و ممانعت از چنین طرح ها را در افغانستان ندارد. این سد دستاورد بزرگی برای دولت افغانستان به حساب می آید. تکمیل این سد از یک طرف دوستی افغانستان و هند را ماندگار می سازد و از سوی دیگر روشنایی و انکشاف اقتصادی و توسعه زراعت را برای این بخش از کشور به ارمغان می آورد.

ملا هیبت الله افراطی تر از رهبران قبلی طالبان عمل می کند!

گلاب میر «رحمانی» استاد دانشگاه بغلان

کشورهای هم مرز و شهروندان صفحات شمال را بیشتر بسازند. در اخیر میتوان گفت که حکومت افغانستان انتظار انعطاف پذیری سیاست جدید طالبان را نداشته باشد. زیرا کشته شدن رهبران طالبان هیچگونه تغییری در سیاست جنگی آنها به وجود نخواهد آورد؛ بلکه با آمدن هر رهبر جدید، طالبان بیشتر از پیش به قتل و خونریزی مردم افغانستان عمل میکنند و بیرحمانه تر و وحشیانه تر ایدئولوژی و تفکر افراطی خود را به نمایش میگذارند.

رویکرد و راهبرد جدید ملاهیبت الله در محکمه استیضاف غزنی و گروگان گیری و کشتن ده تن از مسافران شاهراه کندز - کابل ثابت ساخت که طالبان این اجیر خود فروخته هیچگونه رحم را درقبال مردم ملکی و نظامی ندارد؛ بنابراین تفرغ و سیاست نرم افغانستان باعث شده که روحیه جنگی طالبان در قبال افغانستان افزایش پیدا کند. این درحالیست که حکومت تلاش دارد از طریق مذاکره و صلح به وحشت و شورش طالبان پایان بدهد.

به باور من این راهی که حکومت پیش گرفته است منتج به صلح نخواهد شد؛ بلکه یک نوع امتیازگیری به طالبان و افراد حامی طالبان که خود را متصدی صلح و مناجی میان دولت و طالبان قلمداد کرده اند میباشند.

۱. مذاکره و ملحق ساختن شاخه ناراض طالبان تحت رهبری ملا عبدالمنان وسست کردن روحیه جنگی طالبان درمیان رهبری طالبان.
۲. پایان دادن حکومت افغانستان به سرپرستی نهاد های امنیتی و نهاد های جنگی.
۳. استخدام افراد متخصص و کار کشته که تجارب تکنیک های جنگی را از قبل دارند. این گزینه ها میتواند یک راهبردی باشد درقبال آوردن امنیت نسبی درافغانستان، درغیر آن میدانم که وضعیت امنیت، خصوصا صفحات شمال درحال افزایش است، اگر در مبارزه، راهبرد تازه باشد طالبان صورت نگیرد، ناامنی ها در صفحات شمال افغانستان در حال افزایش خواهد بود که این صدمه بزرگ باعث خواهد شد که بیشترین قربانی را افراد ملکی متقبل می آید گسترش بدهند، تا نگرانی

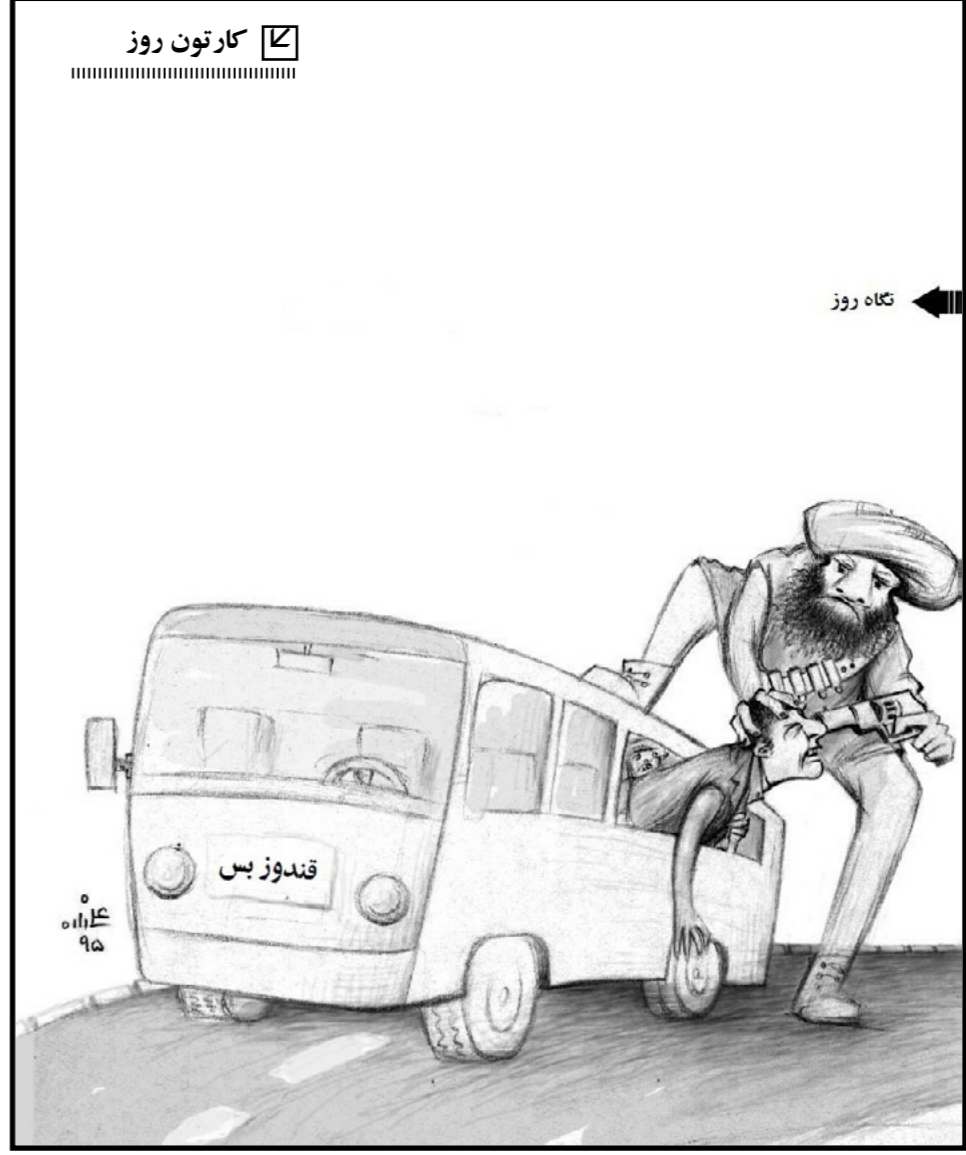
یک موازنه را درقبال طالبان ایجاد نموده و مدیریت رهبری ملاهیبت الله را تضعیف نموده و از این طریق بسالای گروه طالبان اثر گذاشته و پایه های درونی طالبان را سست و لرزان نماید در غیر آن رهبران اصلی طالبان استقلال سیاسی، فردی و مالی ندارند که با حکومت افغانستان در مورد صلح مذاکره نمایند.

سوال دیگر که هنوز درذهن همگان بی پاسخ مانده است اینک: آیا یک ملای مدرسه که سالیان دراز در گوشه مساجد به امامت پرداخته باشد و کوچکترین آشنایی به ساز و برگ های جنگی نداشته باشد چطور میتواند تکتیک های جنگی را مدیریت کند؟! این سوال در ذهن عام و خاص بی جواب مانده است. این درحالیست که ما دانشگاه نظامی داریم و مدیریت جنگ نظامی افغانستان به دست تحصیل یافتگان نظامی است، درقسمت دفاع طرح ریزی طالبان عاجزمانده اند، و نمیتوانند با دانش مسلکی خود طرح ریزی جنایات طالبان را از قبل پیش بینی کنند.

ملا هیبب الله بعد از اینکه به حیث رهبرجدید طالبان تعیین گردید به خاطر که برای حکومت افغانستان ثابت بسازد که کدام اراده خاص درقبال مذاکره با حکومت افغانستان ندارد و میخواهد فراتر از جنایات رهبران قبلی طالبان وارد عمل شده و خشن تر و فاجعه بار

الله دیده نمیشود؛ بلکه رهبر جدید طالبان در تلاش این است که خود را فراتر از ملامنصور دانسته و وارد صحنه عمل شود تا بتواند جایگاه ملا محمد عمر را درمیان طالبان به دست بیاورد؛ زیرا خود را درمیان طالبان ازجمله شیخ الحدیث و عالم تر از رهبران قبلی طالبان قلمداد می کند که این روحیه را شبکه حقانی در میان طالبان به شدت پخش و نشر کرده است.

رهبر جدید طالبان به خاطر اینکه حکومت افغانستان بدانند که هیچگونه علاقه به مذاکره ندارد در تلاش این است که وضعیت امنیت کشور را به چالش بکشاند از همین رو به هر شکل ممکن حتا با هدف قرار دادن مردمان ملکی و گروگان گیری... نگرانی های زیادی را در میان شهروندان ایجاد نموده و هم این پیام را به حکومت افغانستان برساند که هیچگونه علاقه یی به مذاکره ندارد.

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۷

